
PM

2013-09-12

AVGRÄNSNING SAMRÅD STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING FÖR LANDSBYGDSPROGRAMMET 2014-2020

Inledning

I samband med framtagande av nya landsbygdsprogrammet för perioden 2014-2020 ska en strategisk miljöbedömning (SMB) tas fram. Syftet med bedömningen är att integrera miljöaspekter i programmet så att hållbar utveckling kan främjas. Processen kommer att dokumenteras i kort rapport. Sweco beskriver nedan förslag till behovsbedömning, avgränsning och samråd för miljöbedömningen.

Behovsbedömning, avgränsning och samråd för miljöbedömningen

1 Förslag till samrådsförfarande

Syftet med samrådet är att relevanta aktörer ska få tillgång till information och möjlighet att yttra sig så att det underlag som ligger till grund för beslut om landsbygdsprogrammet ska bli så bra som möjligt. Genom samråd med myndigheter, organisationer och allmänhet kan kvaliteten på miljöbedömningen och på programmet bli bättre, och samtidigt blir beslutet om programmet bättre förankrat i samhället. Samrådet kan således både höja kvaliteten på programmet och stärka den demokratiska processen i beslutsfattandet. En förutsättning för att samrådet ska fungera som det är tänkt är att synpunkter beaktas när miljöbedömningen genomförs och när programmet utformas.

1.1 Samråd om avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningen

Ansvaret för att se till att samråd sker har den myndighet som upprättar en plan eller ett program. I samrådet ingår att informera, ta fram underlag, genomföra, dokumentera samt dra slutsatser från samrådet och samrådsunderlaget.

Samråd om avgränsning av miljöbedömningen ska gälla vad miljöbedömningen ska innehålla, dess omfattning och detaljeringsgrad. Myndigheten som tar fram programmet och miljöbedömningen bör ge rimlig tid för avgränsningssamrådet. Naturvårdsverket rekommenderar minst 3 veckor.

1.2 Samråd om programmet och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning

Samråd ska också ske när det finns ett färdigt förslag till program med tillhörande miljöbedömning.

1 (4)

Sweco
Gjörwellsgatan 22
Box 34044
SE-100 26 Stockholm, Sverige
Telefon +46 (0)8 6956000
Fax +46 (0)8 6956010
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Geert Schaap
Internationella projekt

Telefon direkt +46 (0)8 6956324
Mobil +46 (0)734 126324
geert.schaap@sweco.se

SMB:n kommer också beskriva och bedöma hur övrig samrådsprocess har gått till i framtagandet av programmet. Det är därför viktigt att programskrivarna dokumenterar samarbetet med övriga aktörer (t.ex. vilka som bjudits in att delta i programskrivandet, hur dessa deltagit, hur remissförfarandet skett osv.).

Dokumentation av samrådet

Det finns inte några närmare bestämmelser om hur samråden ska bedrivas, men eftersom samråden har en viktig roll att spela bör de genomföras på ett "medvetet och ansvarsfullt sätt" (Naturvårdsverket Handbok 2009:1).

Dokumentationen av samråden bör omfatta:

- Hur information gått ut om samrådet
- Vilket underlag som funnits för samrådet
- Hur själva samrådet bedrivits
- Hur synpunkter, förslag och alternativ som framkommit under samrådet har hanterats och bedömts
- Varför man har valt de alternativ man har valt och inte andra alternativ.

3 Behovsbedömning för miljöbedömningen

Syftet med behovsbedömningen är att besluta om en miljöbedömning krävs.

Enligt bestämmelserna i 3(2)a i direktivet 2001/42/EC beträffande bedömning av planers och programs påverkan på miljön ska direktivet tillämpas för program angående jordbruk. Alltså krävs en miljöbedömning för det nya operativa program avseende genomförandet av landsbygdsprogrammet för programperioden 2014-2020.

4 Förslag till avgränsning av miljöbedömningen

Syftet med avgränsning är att koncentrera arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen på de miljöfrågor som är mest relevanta för det aktuella programmet. Fokus ska ligga på den positiva och negativa betydande miljöpåverkan som genomförandet av programmet kan antas medföra. Avgränsningen handlar om:

1. Vad miljöbedömningen ska innehålla
2. Hur omfattande och detaljerad miljöbedömningen ska vara

Följande avsnitt beskriver förslag till avgränsning för miljöbedömningen för landsbygdsprogrammet för perioden 2014-2020.

4.1 Insamling och sammanställning av relevant bakgrundsinformation

Nulägesbeskrivningen föreslås basera på informationen i föregående program miljöbedömning, dvs. den bedömning som gjordes inför perioden 2007-2013. Denna bedömning togs fram 2006. Beskrivningen kommer stämmas av med programskrivarna och uppdateras i den mån det behövs.

4.2 Bedömning av vilka rimliga alternativ som är aktuella för programmet

Som nollalternativ föreslås en tänkt utveckling utan landsbygdsprogrammet. Därför ska miljöbedömningen utgå från de möjliga konsekvenserna av nya programmet i jämförelse med inget landsbygdsprogram alls.

Miljöbedömningen kommer bidra med förslag till ändringar eller alternativ under processens gång, i nära dialog med programskrivarna.

Alternativa inriktningar för det nya landsbygdsprogrammet för programperioden 2014-2020 utvecklas av skrivargruppen för det nya programmet.

4.3 Bedömning av miljökonsekvenser ska innehålla

Programmets miljöpåverkan utvärderas utifrån direktivets formella krav avseende följande miljöaspekter:

1. Befolkning (t.ex. folkhälsa)
2. Landskapet (växter, mark, vatten, kulturmiljö)
3. Biologisk mångfald (djurliv, växtliv)
4. Resurser (mark, vatten, luft, materiella tillgångar, bebyggelse, kulturresevat bl.a. i form av arkitektoniska värden, fornlämningar).
5. Klimat

Europeiska Rådet har antagit en ambitiös och omfattande strategi för hållbar utveckling för det utvidgade EU. Den bygger vidare på strategin som antogs i Göteborg 2001. EU:s strategi för hållbar utveckling innehåller sju huvudutmaningar:

- 1) Klimatförändringar och ren energi
- 2) Hållbar transport
- 3) Hållbar konsumtion och produktion
- 4) Bevarande och förvaltning av naturresurser
- 5) Folkhälsa
- 6) Social integration, demografi och migration
- 7) Globala utmaningar i fråga om fattigdom och hållbar utveckling

Föreliggande miljöbedömning omfattar utmaningarna 1-6. Programmets möjliga påverkan på globala utmaningar i fråga om fattigdom och hållbar utveckling har bedömts som liten och därför har miljöbedömningen inte omfattat detta område.

Miljöbedömningen använder sig av de svenska miljömålen, både i beskrivningen av nuläge och i uppskattningen av potentiella konsekvenser från programmet. Att använda miljömålen som bedömningsgrund underlättar också löpande uppföljning programmet, eftersom målen kontinuerligt följs upp och rapporteras på www.miljomal.se. De svenska miljömålen är:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Giffri miljö
- Skyddande ozonskikt
- Säker strålmiljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar och vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans, levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- Storslagen fjällmiljö
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

I bedömningen om programmets påverkan på Befolkning har även påverkan på folkhälsa vägts in. Här har folkhälsopolitikens elva folkhälsomål varit en viktig grund. Dessa mål omfattar bland annat arbete, god arbetsmiljö, ekonomisk och social trygghet, ett gott smittskydd, känsla av delaktighet och med inflytande, trygg uppväxt för barn, bra miljö att leva i och sunda levnadsvanor.

4.4 Bedömning av miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och detaljeringsgrad

Förslaget är att miljökonsekvensbeskrivningen i första hand omfattar miljöpåverkan inom landet. För miljöaspekten *Klimat* föreslås bedömningen använda ett globalt perspektiv.

I tid föreslås miljöbedömningen i första hand fokusera på miljöpåverkan under programperioden och fram till år 2030 (t.ex. påverkan på människors hälsa, påverkan på landskapet etc.). För klimat föreslås bedömningen sträcka sig fram till år 2050.

Miljöbedömningen föreslås fokusera på programmets strategiska inriktning och ge övergripande, strategiska råd och rekommendationer. Ambitionen är att programmet ska ge stöd till att främja hållbar utveckling även i efterföljande beslutsprocesser (t.ex. när projekt ska utformas, beviljas medel, genomföras och följas upp).

Programmet bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan i annat land.

Miljökonsekvensbeskrivningen föreslås bli ett relativt kortfattat dokument om ca 40-50 sidor och ska i stort följa samma uppbyggnad (innehållsförteckning) som SMB:n för pågående landsbygdsprogram 2007-2013.